

PWYLLGOR	Pwyllgor Craffu Cymunedau
DYDDIAD	22 Chwefror 2018
TEITL	CRAFFU Y CYNLLUN LLESIANT DRAFFT
AELOD CABINET	Y Cyngorydd Dyfrig Siencyn
PWRPAS	Rhoi cyfle i aelodau'r Pwyllgor graffu cynnwys y Cynllun Llesiant Drafft Gwynedd a Môn a chyflwyno unrhyw sylwadau

1. CEFNDIR

- 1.1 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod dyletswydd ar Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus gyhoeddi Cynllun Llesiant sy'n amlinellu sut y bwriedir gwella llesiant trigolion yr ardal.
- 1.2 Fel y byddwch yn ymwybodol mae Bwrdd Gwasanaethau Gwynedd a Môn yn cynnwys cynrychiolaeth ar y lefel uchaf o'r prif gyrff cyhoeddus yn yr ardal. Ymysg yr aelodaeth statudol mae Cyngorau Gwynedd ac Ynys Môn, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a Chyfoeth Naturiol Cymru.
- 1.3 Rhan gyntaf y gwaith o lunio'r Cynllun Llesiant oedd cynnal asesiad o lesiant lleol gan wneud gwaith ymchwil er mwyn deall a dysgu mwy am yr ardaloedd hynny. Yn ogystal, fe gynhaliwyd nifer o sesiynau ymgynghori cyhoeddus yn yr ardaloedd hyn er mwyn casglu mwy o wybodaeth a rhoi cyfle i drigolion leisio barn.
- 1.4 Ym mis Mai 2017 cyhoeddwyd Aseidiadau o Lesiant Lleol ar gyfer ardaloedd Gwynedd ac Ynys Môn gyda'r ddwy sir wedi eu rhannu yn 14 o ardaloedd llai (8 yng Ngwynedd a 6 ym Môn).
- 1.5 Wedi ystyried y data a barn pobl yn lleol roedd 9 prif neges yn cael eu hamlygu yn yr aseidiadau ar gyfer yr ardal gyfan. Cynhaliwyd cyfres o weithdai pellach yn ystod mis Awst 2017 ar sail y prif negeseuon a adnabuwyd er mwyn trafod sut y byddai modd ymateb i'r materion a amlygwyd.
- 1.6 Rhoddwyd ystyriaeth i'r wybodaeth uchod gan y Bwrdd wrth lunio'r Cynllun Llesiant Drafft ar gyfer Gwynedd a Môn. Ceir copi o'r ddogfen hon yn **Atodiad 1**.
- 1.7 Mae dyletswydd statudol ar y Pwyllgor Craffu perthnasol o fewn y Cyngor graffu cynnwys y ddogfen fel rhan o'r broses o ddatblygu'r Cynllun. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi mai un o'r partneriaid ydym ni fel Cyngor ac mai penderfyniad y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus fydd cynnwys y cynllun terfynol.

2 CYNLLUN LLESIANT DRAFFT

- 2.1 Yn y cynllun fe amlinellir sut mae'r Bwrdd yn bwriadu gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i fywydau trigolion trwy gydweithio er mwyn cyflawni ar gyfer yr ardal gyfan.

2.2 Mae'r **Amcanion Llesiant** wedi eu llunio yn dilyn dadansoddi'r prif negeseuon a ddaeth i'r amlwg yn yr Asesiad Llesiant ac ystyried casgliadau ymchwil ac asesiadau eraill e.e. Asesiad Poblogaeth Rhanbarthol ym maes iechyd a gofal.

2.3 Ceir 2 amcan llesiant gyda 6 o flaenoriaethau gaiff eu targedu er mwyn gwireddu'r amcanion. Nodir bod y blaenoriaethau hyn wedi eu selio ar y negeseuon a gafodd eu hamlygu fel rhan o'r Asesiad Llesiant.

1. Cymunedau sy'n ffynnu ac yn llewyrchus i'r hirdymor

- Yr iaith Gymraeg
- Cartrefi ar gyfer bobl leol
- Effaith tlodi ar lesiant ein cymunedau
- Effaith newid hinsawdd ar lesiant cymunedau

2. Trigolion sy'n iach ac yn annibynnol gyda safon byw da

- Iechyd a gofal oedolion
- Lles a llwyddiant plant a phobl ifanc

2.4 Cred y Bwrdd fod y rhain yn feysydd y gellir cydweithio yn well ynddynt, mewn cyfnod o leihad sylweddol yn adnoddau'r sector gyhoeddus, er mwyn sicrhau'r canlyniadau gorau i drigolion Gwynedd a Môn.

2.5 Fel rhan o'r ymgynghoriad mae'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn eich gwahodd i graffu cynnwys y Cynllun Llesiant drafft gan roi ystyriaeth benodol i'r cwestiynau a ganlyn:

- A ydych yn ystyried bod yr amcanion llesiant a'r blaenoriaethau sydd wedi eu hadnabod ar gyfer gwireddu'r amcanion am wella llesiant cymdeithasol, amgylcheddol, diwylliannol ac economaidd y ddwy sir?
- A oes unrhyw flaenoriaethau ar goll?
- Pa flaenoriaethau y dylid canolbwyntio arnynt yn gyntaf?
- Lle gall y Bwrdd gydweithio a chyd-ddylanwadu er mwyn gwneud gwahaniaeth?
- Ym mha ffordd y gall cymunedau gynorthwyo i gyflawni blaenoriaethau'r cynllun ac i'w ddatblygu ymhellach i'r dyfodol?
- Unrhyw sylwadau eraill.

3 CAMAU NESAF

3.1 Bydd y cyfnod o dri mis o ymgynghori statudol yn dod i ben ddiwedd mis Mawrth. Yn dilyn hyn bydd y Bwrdd yn ystyried yr ymatebion i'r ymgynghoriad cyn llunio Cynllun Llesiant terfynol.

3.2 Unwaith y bydd y Bwrdd wedi cymeradwyo'r fersiwn derfynol bydd y Cynllun Llesiant yn cael ei gyflwyno i Fyrddau/Cyngor Llawn yr aelodau statudol am gymeradwyaeth cyn ei gyhoeddi ym mis Mai 2018.

3.3 Yn achos Cyngor Gwynedd bydd yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor Llawn ar y 3ydd o Fai.

Atodiad 1 - Cynllun Llesiant Gwynedd a Môn (Drafft).